СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 77. Джерзи Ситі, Н. Дж., второк, 2. квітня, 1929. VOL. XXXVII. No. 77. Jersey City, N. J., Tuesday, April 2, 1929. THREE CENTS.

КОЛИ ВАМ ДОРОГЕ СВОЄ РІДНЕ, СТАВАЙТЕ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО Н. СОЮЗА

ПОМЕР АМБАСАДОР ГЕРРИК

СМЕРТЬ ПРИЙШЛА ЦІЛКОМ НЕСПОДІВАНО. ПРЕЗИДЕНТ ВИСКАЗУЄ ГЛИБОКИЙ ЖАЛЬ З ПРИВОДУ ВТРАТИ ОСОБИСТОГО ПРИЯТЕЛЯ І ЗАСЛУЖЕНОГО ДИПЛЬОМАТА.

ВАШИНҐТОН, 1. квітня. — Вчора вечером прийшла з Парижа телеграма, що в 5 годині пополудні помер Мирон Геррик, американський амбасадор до Франції. Відомість та попсувала веселий великодний настрій многим особам, бо Геррик був загально любленою і шанованою людиною. Одинокий син амбасадора перебуває тепер у Клівленді й на його руки вислав президент Гувер свою кондоленцію.

Геррик походив із старого роду американських фармерів, що жили в стейті Огайо ще з часів 17 століття. В своїм часі був ґовернором стейту Огайо, а від 1912 року був подвійним наворотом американським амбасадором до Франції. В Франції тішився великою симпатією з боку всіх верств, бо був великим франкофілем. Його популярність зросла особливо тоді, коли він у 1914 році перший дав знати французькому урядови, що Німеччина виповідає війну Франції. Особливо подивляли його тоді, коли французький уряд перенісся з Парижа до Бордо, а Геррик не захотів покидати столиці.

Герикови завдячує Франція дуже багато, коли ходить о приєднанне Америки до участи в світовій війні по стороні аліянтів. Тому не диво, що коли премієр Поанкаре довідався про смерть Геррька, заявив, що отсе відходить найбільший приятель Франції, та що Франція зробить для його памяти все, чого собі тільки родина забажає.

Тіло Геррика буде перевезене з Франції до Злучених Держав на однім з найкращих французьких воєнних кораблів.

Геррик набавився простуди підчас похорону Фоша, коли стояв на воздусі кілька годин з незакритою головою. До останньої хвилі не здавав собі справи з того, що зближається конець. І лікарі не знали. Перед самою смертю усміхався і готовився на другий день витати Елігу Рута, який вернув з Женеви.

ТИСЯЧІ ВЕЛИКОДНИХ ТУРИСТІВ.

ЩОРАЗ ТО БІЛЬШЕ ЛЮДЕЙ ВІДВІДУЄ ПІДЧАС ВЕЛИКОДНЯ СТОЛИЦЮ.

ВАШИНҐТОН, 1. квітня. — Всі готелі переповнені святочними гістьми, які прибули до Вашинґтону залізницями й автомобілями. Рівнож і всі ресторани переповнені. Кажуть, що з кождим роком збільшається число прогульковців, які відвідують столицю підчас Великодних свят. Рівнож і церкви були переповнені.

ВЕСЕЛИЙ НАСТРІЙ У НЮ ЙОРКУ.

НЮ ЙОРК, 1. квітня. — Гарна погода була доброю нагодою до традиційної променади по пятій евені. Мущини в циліндрах, а жінки в найновіщих весняних строях і капелюхах переміняли пяту евеню в балеву галю.

Парадували і молоді дівчата з сиґаретками в устах на знак своєї „незалежности".

ВЕЛИКДЕНЬ ПІД БІГУНОМ.

І ТАМ ЗАВЕЛИ МОДУ.

МАЛА АМЕРИКА, 1. квітня. — Залога команданта Берда сиділа на тапчанах, курила люльки і роздумувала над тим, як то виглядає великодна парада в Ню Йорку. Бо тут годі парадувати. На дворі така лють, що не можна виставити носа за двері. Тому хлопці взялися до читання і мріяння. Але передом пообмивалися й обчистилися, себто більшість з них пообголювала голови, а менша половина позапускала бороди. Завели ту моду, щоби студіювати, чи на бігуні поростає лисина.

ПОВСТАНЦІ ЗВИВАЮТЬСЯ.

НАДІЮТЬСЯ, ЩО ЗА ТИЖДЕНЬ ПРИЙДЕ ДО ВЕЛИКОЇ БИТВИ В ПРОСМИКУ БАЧІМБА.

МЕКСИКО СИТІ, 1. квітня. — Повстанці розвинули деяку активність. Федеральні війська обкидують їх бомбами з літаків, але повстанці добре відстрілюються з машинових крісів. Вчора ранили капітана Монтерубіо, який зараз таки помер від одержаних ран. Монтерубіо обсервував з літака занятий повстанцями терен.

ПЕРЕДІСТОРИЧНІ ІНДІЯНЕ.

БЕРКЕЛІ, Каліфорнія, 1. квітня. — Антропольоґи з каліфорнійського університету знайшли в горах Гумболдта в стейті Невада печеру, а в ній памятки, які вказують, що в тій околиці жили індіяне ще кілька тисяч літ до приходу Христа. Отсі старинні памятки заховалися тут завдяки сухому кліматови.

ПРИЛЕТІВ ЛІТАКОМ У ПОРУ.

КІНҐСТОН, Мізурі, 1. квітня. — Старий фармер Ґенри Какс задовжився по самі вуха, заки вивчив сина на летуна. Але прийшов час, коли треба було сплачувати довги, а син не давав про себе знати. Прийшов день ліцитації. Зїхалися фармери зі всіх сторін, щоби розкупити добре загосподарену фарму. Шериф вже вдарив молотком у стіл, як присутні почули гудінне літака, а що літаки ще там рідкістю, тож всі з шерифом задивилися на літака, що спускався на землю. За хвилю висів з нього несподіваний гість, син Какса, зближився до шерифа і положив на стіл потрібні до заплати довгів гроші, а потім кинувся в обійми батька.

МОЖНА КУПУВАТИ АЛЬКОГОЛЬ.

НЮ ЙОРК, 1. квітня. — о. Джан Райен, католицький священик і професор моральної теольоґії, твердить, що нема в тім нічого неетичного й аморального, коли хто купує алькоголь для свого вжитку.

І ДІТЕЙ СВОЇХ ВПИСУЙТЕ, ТАК НАКАЗУЄ ВАМ ЗРОБИТИ ВАШ БАТЬКІВСЬКИЙ І НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНТЕРЕС.

РЕЛІҐІЙНІ СУТИЧКИ В ЄРУСАЛИМІ.

Православні побилися з католиками в церкві Христового Гробу, а магомедане побилися з християнами біля Гробу Давидового.

НАЙБІЛЬША НАСТІННА ҐАЗЕТА.

Хоч і не в Злучених Державах, але всеж в Америці в Мексику, почали видавати, по наказу президента цієї републики, урядову ґазету, яку розліплюють усюди на мурах та парканах. Ця ґазета розміром 6 кв. метрів. У ній крім політичних статей уміщується багато матеріялу про культурно-освітні справи. Хто знає, може цим шляхом мексиканське населення стане більш освіченим та більш розумітиме про державні справи; а тимчасом має воно найбільшу в світі ґазету.

ПОЖЕЖІ В ПАРИЖІ.

Париські пожежники давно вже не мали такої гарячої праці, як у великі морози. Щоденно в ріжних кінцях міста горять доми від саджі в димарях, склади дров і крамниці. Що дві хвилини чути електричні сиґнали про якийсь новий огонь, що лякає неогрітих мешканців. Та як працювати? Вода замерзає в шкіряних вужах, а одіж покривається ледом. Хоча пожежники черґуються що години, їх праця така важка, що їх голова дав розпорядок негайно після зміни заходити до найближчої каварні і там домагатись гарячого ґроґу на урядовий рахунок у... необмеженій скількости! Американські пожежники, коли читають це, мусять скреготати зубами зі заздрощів.

ПЕШТ ЧИ БУДА?

У мадярських урядових колах думають над тим, чи не слід би перехрестити Будапешт за прикладом Петрограду та Християнії. Мадярська і румунська почта постійно плутають схожі назви „Будапешт" і „Букарешт" і листи йдуть у протилежнім напрямку. Є внесок, щоби назву мадярської столиці перевернути на Пешт-Буда. Але „Пешт" (в дійсности: Пест) значить „зараза", тому є голоси, щоби такої поганої назви взагалі спекатись і заступити її попросту словом „Буда".

ЯКІ Є ПОСЛИ?

На соймовім засіданні у Варшаві дня 22-го лютого посолка Балицька, забираючи голос у справі інтервю маршалка Шиманського, поміщеного в „Краківськім Куріері Ілюстрованім", наводить з нього таке місце: „Пятиприкметникове виборче право, що дає право голосування жіноцтву, дало змогу ввійти до сойму елементам, які обнизили той сойм щодо якости. З цієїж рації ввійшли до першого сойму сумної памяти посли, що крали ложки і коперти".

ЧЕРЕЗ ЩО ЛЛОЙД ДЖОРДЖ СКАЗАВ СОБІ ПІДСТРИҐТИ ЧУПРИНУ.

Недавно трапилося Л. Джорджові їхати льокальною. До переділу, в якому, крім нього сидів ще лорд Дербі, на одній зі стацій усів робітник. Новий пасажир, не вважаючи на своїх сусідів, набив люльку якимсь зіллям і почав курити, випускаючи цілі хмари задушливого диму. Лорд Дербі не витримав і запропонував робітникові свою циґару, яку той, не вагаючись, узяв і став розкошувати в паленні правдивої гавани. Всі троє розговорились. Лорд Дербі незабаром висів. Робітник, продовжуючи розмову з Л. Джорджом, сказав у слід за висідаючим лордом: „Файний чоловік. Цікаво булоб знати, що він про нас думає. Певно нічого доброго, бо я не голений, а вам давно треба булоб підстригти чуприну". Поява Ллойда Джорджа в парляменті без своєї історичної чуприни справила сензацію.

ПАРЦЕЛЯЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕМЛІ.

В послідним „Дневнику Законів" проголошено парцеляційних плян на рік 1930. Після цього парцеляційного пляну призначено під парцеляцію 7,000 гектарів у львівському і по 6,000 гек. у тернопільському і станиславівському воєвідствах.

ПОДАТОК НА ОСВІЧЕНИХ.

Міська рада в Нішу (Сербія) ухвалила особливий податок у розмірі 200 динарів з кожної людини, що посідає вищу освіту. Це мабуть перше в історії людства, коли оподатковується не маєток, а розум. Видно, що радники в Нішу цьому оподаткованню не підлягатимуть.

ЮВИЛЕЙ С. СТАДНИКОВОЇ.

В суботу, 16. лютого, відбулася в салі Муз. Інституту ювилейна вистава відомої артистки Софії Стадникової. Артистка святкувала 25-ліття своєї сценічної діяльности. На виставу зложилися виривки з „Запорожця за Дунаєм, „Марусі Богославки" і „Мірандоліни". У всіх трох песах виступала ювилятка. Саля була набита публикою, всіх стягнула на виставу особа симпатичної і заслуженої ювилятки. Між першим і другим актом зявилася на сцені ювилятка, яку окружили товариші по професії, представники кооперативи „Укр. Театр" і коші квітів. Від кооперативи „Укр. Театр" промовляв д-р М. Рудницький, від театральної дружини п. І. Рубчак. Після цього п. Б. Янів прочитав деякі письменні привіти, між якими знайшлися телеграми від двох найбільших українських театрів „Березіль" і театр ім. Ів. Франка. Після вистави кількадесять гостей зібралось на вечеру у ресторанії „Брістоль", де свято простягнулось поза північ.

ПРИГОДА АМЕРИКАНСЬКОГО РИБАЛКИ.

Рибалка Вілєм Дженос зі стейту Ню Джерзі, витягаючи неводи, замісць риби виловив 17 пляшок віски, чим одначе був дуже врадуваний. Поспішаючи з таким дорогоцінним уловом до дому, наткнувся на баркас, що стереже Америку від таємного пачковання алькоголю. Сторожа сказала рибалці спинитися, обшукали човен і знайшли пляшки з віскою. Потягнений перед суд, рибалка боронився тим, що він і на думці не мав пачкувати горівку, а її послала йому ласка долі. Суддя виправдав його, але 17 пляшок віски врятувати не вдалося—були сконфісковані.

З УРЯДОВОГО ПРОТОКОЛУ.

У „Красній Ґазеті" реєструють такий протокол міліціонера: „Прийшовши на місце, я ствердив, що труп лежить без руху. Голова находиться в південно-західнім, а ноги в північно-східнім напрямку. Живіт перестрілений вижче пупка, куля вийшла у долішнім хребетнім стовпі, з чого треба прийти до висновку, що дотичний громадянин помер від розриву серця".

БАНДИТИЗМ.

Від двох місяців до двох літ дістала злодійська кумпанія: Антін Проць, Гринько Царик, Софія Царик, Василь Маліцький і Юстина Бень, що мали на совісти крадіжі та вломи в Жовкві, Камінці та Гребенові.

БАЛЬ, ЯКИЙ НЕ МАВ ВІДБУТИСЯ.

Союз Жидів-ремісників у Будапешті ухвалив урядити свій баль, який одначе не мав відбутися. Союз числить на те, що всі заінтересовані в розвиткові своєї організації радо купуватимуть білєти на цей баль, бож при тому заощаджують вони собі инші видатки, які би мусіли понести, коли би баль відбувся. Білєти були протягом кількох днів усі спродані.

ҐАЗЕТА, ЯКА ПЕРЕСТАЛА ВИХОДИТИ, БО МАЛА ЗАБАГАТО ПЕРЕДПЛАТНИКІВ.

Тому 70 літ у містечку Грумбах (Турингія, в Німеччині) народний учитель Християн Шпіндлер зимою, коли ціла околиця через снігові завії була відрізана від світу, вирішив видавати ґазету. Ця ґазета „Грумбахер Цайтунґ" через брак друкарні в містечку писалася рукою і виходила в 15 примірниках. Але надзвичайний успіх її змусив Шпіндлера до писания притягнути всіх школярів. Та й у такий спосіб не можна було задовольнити всіх, які бажали мати цю ґазету. Врешті Шпіндлер змушений бут припинити її видання, бо, не можучи збільшити числа накладу і тому не можучи всіх задовольнити, викликав проти себе велике обурення своїх передплатників.

ЕКОНОМІЧНО-ФІНАНСОВІ ТРУДНОЩІ В СССР. ЗРОСТАЮТЬ

В ОСЕНИ БУВ ЗНАЧНИЙ НЕДОСІВ ЗБІЖА. ЗИМНА І ПІЗНЯ ВЕСНА ТАКОЖ ПРИЧИНЯЄТЬСЯ ДО ВЕСНЯНОГО НЕДОСІВУ. ДЕРЖАВА НЕ МАЄ ГРОШЕЙ ДЛЯ ПОЗИЧОК НА ПОСІВНУ КАМПАНІЮ.

МОСКВА (СССР), 1. квітня. — Ґазета „Комсомольська Правда" подає невідрадну картину весняного засіву збіжа в СССР. Вона говорить, що, не зважаючи на аґітацію правительства та заклики перевести як найширшу засівну кампанію, навіть самі селяне, що належать до союзу комуністичної молодіжі, не йдуть до роботи на комуністичних фармах.

Селянство обмежує засів на своїх землях. Колись Ларін закликав у пресі до бойкоту „куркулів", що не хочуть поширювати своїх засівів, а тепер має наслідки того бойкоту, бо селяне ще більше скорочують свої засіви. Самі большевики дивуються такому нерозважному крокови Ларіна, бо Калінін, Риков і Сталін не так давно говорили, що в СССР головною основою постачання збіжа ще довгі роки буде приватно-селянське господарство, а не комуністичні колективи, які ледви себе виживляють.

Осіння посівна кампанія скінчилася недосівом у 10%, а тепер знову весна зимна й пізня, тому треба надіятися також недосіву. Крім того президент державного банку, Пятаков, заявив, що фінансовий стан СССР такий, що годі числити на можливість видавати в потрібній скількости позички на засів.

НЕ ТАК СКЛАЛОСЯ, ЯК ЖДАЛОСЯ.

ПІСЛЯ ПЕРШОГО ЗАХОПЛЕННЯ БОЛЬШЕВИКИ ПОСТАВИЛИСЯ ЗИМНО ДО АНҐЛІЙСЬКОЇ ТОРГОВЕЛЬНО-ПРОМИСЛОВОЇ ДЕЛЕҐАЦІЇ. ВВАЖАЮТЬ ЇЇ ПЕРЕДВИБОРЧИМ ТРИКОМ КОНСЕРВАТИСТІВ.

МОСКВА (СССР), 1. квітня. — Большевики почали ставитися з недовірям до анґлійської торговельно-промислової делеґації. Особливо їх дивує, що на чолі делеґації стоїть журналіст, який нічого спільного не має з торговлею й промислом.

Тепер думають большевики, що це передвиборчий трик консерватистів, щоби зібрати відомости про СССР і ними паралїжувати заяву Ллойда Джорджа, що признання большевиків полекшить робітничу кризу в Анґлії. Особливо важке враження мусять зробити на делеґацію ті безконечні „хвости", що все зростають, на хліб, цукор та инші харчові засоби.

ХТОСЬ ЗБРОЇТЬСЯ.

ОДЕСА (Україна), 1. квітня. — До одеського арсеналу приїхали на тягаровім авті червоноармейці й з наказу команданта баталіону чекистських військ одержали 100 рушниць і 5,000 набоїв.

Пізніше виявилося, що наказ цей сфальшований невідомо ким. Тепер чекисти переводять масові арешти в робітничих дільницях Одеси, сподіваючися знайти винних.

ЗНОВ ОБІКРАЛИ ПОЧТУ НА „ЛЕВАЙЯТАНІ".

ПОКРАДЕНО РЕҐІСТРОВАНІ ЛИСТИ. ЩЕ НЕВІДОМО, ЯКІ ЦІННОСТИ БУЛИ В ТИХ ЛИСТАХ.

ЛОНДОН (Анґлія), 1. квітня. — Не встигли розкрити одну крадіж з почтової пересилки на „Левайятані", як сталося друге ограбовання почти, яку цей корабель мав перевозити з Европи до Америки.

Підчас нагрузки на „Левайятан" почтових міхів, які були привезені потягом до причалу в Савтгемптоні, виявилося, що частина їх розвязана й почта пограбована. Вкрадено реґістровані листи з цінностями, що пересилалися в Америку. Ще не зясовано, як велика є матеріяльна втрата.

ДИКТАТУРА БЕЗ ҐРУНТУ.

БІЛГОРОД (Югославія), 1. квітня. — На цьому тижні кінчається три місяці істнування диктатури в Югославії, тому можка вже зробити з приводу цього малий підсумок. До цього часу диктаторська влада короля спирається лише на военну дисципліну в армії, бо він не має жадної такої ґрупи серед населення, що підтримувалаб його, як підтримують Муссолінія фашисти, Пілсудського — леґіонери, Кемаля Пашу — молодотурки і т. д.

Хоч нібито диктатором Югославії є король, фактичнож диктаторська влада знаходиться в руках ґенерала Живковіча, який грає ролю Прімо де Рівери. Населення заняло щодо диктатури вичікуюче становище і не вірить у її успіх.

ПЕРЕМОЖЦІ СВЯТКУЮТЬ.

ФРАНЦІЯ Й АНҐЛІЯ СВЯТКУЮТЬ ДВАЦЯТЬПЯТИЛІТТЯ СВОГО СОЮЗУ.

ПАРИЖ (Франція), 1. квітня. — Сьогодня Франція й Анґлія святкують двацятьпятиліття свого союзу, що привів до світової війни та перемоги Антанти над осередніми державами.

З приводу цього „свята" біля берегів Франції буде влаштована спільна парада-маневри анґлійської та французької фльот, а потім ґучні бенкети.

ЖАЛОБА ТРУПІВ ПО ЦІСАРСЬКОМУ ТРУПІ.

ВІДЕНЬ (Австрія), 1. квітня. — Цього року, як завжди на протязі останніх семи років, у капуцинському монастирі відбудеться поминальна Служба Божа по бувшому австро-угорському цісареви Карлові. Після панахиди, як звичайно, відбудеться парада нечисленних недобитків монархічної Австрії, що з кожним роком маліють.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

В ПОЛОВИНІ ДОРОГИ

Думка, щоби побудувати у Львові коштом американських Українців Дім Українських Інвалідів, вже сама собою така гарна, що повинна мати тепер більше приклонників, як яка инша акція. Бо це буде одинока памятка нашої участи у визвольних змаганнях рідного краю. Минуть літа і забудуться всі ті наші змагання, ті масові віча, демонстрації, протести, а навіть і публіцистичні видання, спрямовані до того, щоби пособити рідному краєви в його змаганнях до добуття власної держави. Але буде одна памятка, це ті Народні Доми і читальні „Просвіти", що побудовані по наших селах коштом односельчан з Америки. А кромі них буде ще один збірний памятник, що буде стояти у Львові, а буде ним: УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ ІНВАЛІДІВ, ПОБУДОВАНИЙ КОШТОМ І ЗАХОДОМ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Дім той дасть захист нашим інвалідам; там будуть могли пізніще, коли вже не стане інвалідів, доживати свого віку старі й немічні наші народні діячі чи письменники, що служили вірно свому народови й не мають на старість де голови прихилити.

В домі тім будуть згодом зібрані історичні памятки наших визвольних змагань останньої доби. Дім той стане нашим военним музеєм, якого брак вже тепер так дуже відчувається. А це справа великої культурної і національно-освідомляючої ваги, бо вона буде продовжувати дальшу нашу історичну традицію.

А для нас, американських Українців, припаде та честь, що ми за це все памятали й дали матеріяльну поміч, себто те, що ми були в спромозі дати, щоби рушити з місця ту так важну справу.

Обєднанне Українських Організацій думало приспішити ту акцію в той спосіб, що почало шукати за 100 стодоляровими жертводавцями. На перший погляд справа виглядала дуже просто. Нічого лекшого, як знайти між нашою іміграцією сотку людей чи товариств, які зложили би по $100. А коли попри тих стодолярових жертводавців поспішилиб другі з поменшими жертвами, ми моглиб легко поставити у Львові дійсно величавий дім, гідний Американських Українців.

Але не бракувало таких, що відразу пророкували, що не знайдемо навіть 20 стодолярових жертводавців. Та, як бачимо, то ні оптимісти ні песимісти не мали рації. Бо справа зі збіркою на Дім Українських Інвалідів йде вправді поволи, але таки твердо вперед. І є надія, що коли її попре наше громадянство в той спосіб далі, то таки ми свого діпнемо. Раз розпочата акція, яка вже дійшла до половини, повинна скрушити серця тих, що можуть дати, а ще не є на лісті стодолярових жертводавців. Вона повинна загріти й других до поменшої жертвенности. Того саме ми й надіємося.

Володимир Мартинець.

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ

I.

(Від кореспондента з Европи).

Думка про обєднання українських націоналістів повстала ще перед двома роками, коли окремі націоналістичні групи щойно почали до себе наближатися й обмірковувати справу співпраці.

В осени 1927 р. зїхалися в перший раз члени ріжних націоналістичних груп і поодинокі незорганізовані націоналісти з українських земель і з чужини. Це була 1. Конференція Українських Націоналістів. Вона й власне ствердила, що ніколи не створиться єдиній національний організації при дальніщій організаційній розпорошености та відірваности незорганізованих націоналістів. Передумою успіху було створення осередку, коло якого скупчилисяб всі націоналістичні сили. Тут власне й лежить ґенеза Проводу Українських Націоналістів, що його покликала І. Конференція, доручаючи рівночасно скликання Конґресу Українських Націоналістів.

По ріжних перешкодах Конґрес Українських Націоналістів таки відбувся.

Не приходиться доводити, що добро Української Нації є основою й метою чинности українського націоналізму. На цьому й побудовано програму українського націоналізму. Чи то шкільна політика, чи міжнародня, чи соціяльна, всі вони переслідують одну спільну мету: **дати національній ідеї найвідповідніщі основи для здійснення її в Незалежній Соборній Національній Українській Державі.**

Саме навязуючи до цього, Конґрес кермувався в своїх постановах кількома практичними засадами.

Перша, що червоною ниткою проходить через усі постанови, — це **надання найширших прероґативів майбутній Українській Державі.** Держава матиме останній і рішаючий голос у всіх справах. Це торкається не тільки взаємовідносин поміж ріжними суспільними ґрупами, але також і всіх инших справ, що так чи инакше лучаться з інтересами нації. Досить вказати на економічну ділянку, де держава шляхом націоналізації лісових площ, головних галузів промисловости й транспорту та деяких родів торговлі, як також шляхом контролі, перетворюється в найвищий економічно-суспільний чинник. Це саме бачимо у шкільництві, де державі забезпечується право керування й догляду, та в справах релігії, хоч засадничо й визнано відділення церкви від держави.

Друга засада полягає в тому, що український націоналізм, змагаючи до змін на всіх ділянках життя Української Нації, приймає за вихідну точку сучасний стан і залищає все те, що є корисним для нації. Вистарчить вказати на **такі** факти по революції 1917. р., як експропріяція поміщицтва — переважно чужонаціонального й економічно підупадаючого — на Сході України, націоналізація промисловости тощо. Безперечно, все це, — в умовах большевицької дійсности, — викривлено й втиснено в ложбище інтернаціоналізму. Всеж воно має в собі богато здорового й корисного для успішного розвитку нації, оскільки буде переведено відповідні корективи в умовах **національної** державности. Отже, **український націоналізм змагатиме, з одного боку, до зміни теперішнього державно-політичного стану шляхом національної революції, а, з другого боку, до зміни внутрішніх економічко-суспільних умов — шляхом послідовних реформ.**

З цим лучиться також і відріжнення трох етапів у творенні Української Держави: підготовка й відновлення, закріплення та, зрештою, нормальний розвиток. Хоч це, правда, і не цілком виказується в призначених для оголошення революціях, всеж цього дотримано в усіх постановах Конґресу.

Ясно, що ця засада продиктована **практичними** міркуваннями. І військова і міжнародня й економічна та всяка инша політика мусить бути відмінною в ріжні періоди державного будівництва. Найкраще це видно при розгляді питання організації державної влади. Підчас національної революції створення й діяльність великих законодавчих органів чи установ самоврядування не тільки булиб неможливими, але й некорисними. Разом з тим і диктатура серед нормальних відносин булаб неоправданою. Протеж **підчас визвольних змагань національна диктатура є одинокою відповідною формою державної влади,** бо перехід влади з рук пролетарської диктатури до нормального державного устрою не може відбутися раптово. Мусить бути певний переходовий стан, коли — при співучасти провідчої верстви, що виявить себе у визвольній боротьбі — проводитиметься підготовка нових органів влади.

Поділ на три етапи видно також і в тезах військової та міжнародньої політики, що має зпочатку маніфестувати українську проблему, як рішаючу для розвязання східноевропейської проблеми, а далі — шляхом належного використання міжнародніх взаємовідносин — перейти до здійснення своєї максималістичної програми. В основуж цеї останньої покладено народній принцип, що вимагає опанування всіх українських етнографічних земель, і принцип територіялізму, що вимагає здобуття найбільш відборонних природних меж, які рівночасно забеспечувалиб Українській **Нації** господарську самовистарчальність.

Таким чином, програма українського націоналізму є суцільною системою, **в якій бачимо одну** ідею та **ріжні** засоби здійснення її, — залежно від часу й обставин.

II.

Потреба єдиної націоналістичної організації була так великою, що, як здавалося, створення її мусілоб наступити навіть без огляду на ту чи иншу політичну платформу й програму діяльности. З другогож боку, у меншій мірі відчувалася потреба націоналістичної програми незалежно від того, хто її мав би здійснювати. Одначе ці дві справи — відірвані тільки зовнішньо — тісно звязані між собою, бо **програму українського націоналізму в цілому ніхто крім націоналістичної організації не зможе переводити в життя.** Організаціяж мусить це зробити, бо инакше вона тратить рацію істнування.

Цілком очевидною є взаємозалежність політичної програми й будови організації. Взяти хочаб питання соборности. Чи зможе його розвязати якась група, що — поза теоретичним висуненням гасла соборности — у своїй практичній діяльности обмежена до частини української території, за межі якої не тільки не може, але й **не хоче** вийти, та силою цього факту заступає місцеві інтереси лишень частини Української Нації? Чи гасло самостійности може реалізувати політична ґрупа — будьто краєва, що провадить **легальну** політику, будьто еміґраційна, що обмежена лишень до **зовнішньої** діяльности? Чи консолідацію сил внутрі Української Нації для нового державно-творчого зриву може переводити якась краєва або еміґраційна — стара або нова — **партія,** коли власне партійна гризня розбила нашу націю? Чи може обєднати **всі** верстви Української Нації якась **клясова** організація, що дбає про інтереси кляси, а не нації, як цілокупности всіх суспільних ґруп?

Отже організація, для якої український національно-державний ідеал не є абстрактним гаслом або прикрасою програми, а метою **практичної** діяльности, мусить бути передусім **всеукраїнською.** Отже вона мусить, з одного боку, змагати до поширення себе на **всі** українські землі та всі терени, де тільки мешкають Українці, а, з другого боку, вона мусить стреміти до охоплення української національної справи в **цілому.** А далі, — вона не сміє бути **ані партійною, ані клясовою.** У ній мають знайти місце не тільки представники всіх земель, але й члени всіх суспільних ґруп. **Усіх їх — звідки вони не походять, де вони не перебувають і чим вони не є, — лучить спільна ідея й спільна праця в спільній організації.**

Відокремлюючи себе від усіх партійних і клясових угруповань та рішуче **протиставляючи** себе всім своїм і чужим силам, що активно чи пасивно протирічать українському національно-державному ідеалові, ця організація гуртуватиме творчі, здібні посвятити всі свої сили для виборення кращої майбутности Української Нації — елементи. Саме для цього буде ця організація виховувати молоді покоління. Залізна карність, рішучість, і витревалість і найбільша активність членів — мусять бути основою організації, що бере на себе здійснення програми українського націоналізму.

Власне такою мусить бути **Організація Українських Націоналістів.**

ЯК БУДУЄМО ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ.

(Перша половина стодолярових жертводавців).

1—2. Калина Лисюк з Ню Йорк, Н. Й., $200.
3—7. Д-р Лука Мишуга з Джерзи Сіти, Н. Дж., $500.
8. о. Йосиф Чаплинський з Нюарк, Н. Дж., $100.
9. Михайло Дармограй з Филаделфії, Па., $100.
10. Теодора Семенків з Балтимор, Мд., $100.
11. Укр. гр.-кат. церква св. Михаїла в Йонкерс, Н. Й., $100.
12. Укр. Православна Громада в Вунсакет, Р. Ай., $100.
13. Українська Громада в Когус, Н. Й., $100.
14. Український Горожанський Клюб в Перт Амбой, Н. Дж., $100.
15. Українська Громада Ню Кенсингтон і Арнольд, Па., $100.
16. Українська Громада в Кенмор, Огайо, $100.
17. Братство св. Івана Хрестителя, від. 292 У. Н. С. в Детройт, Миш., $150.
18. Братство св. Володимира, від. 105 У. Н. Союза в Филаделфії, Па., $100.
19. Український Жіночий Комітет в Ню Йорк, Н. Й., $100.
20. о. Лев Левицький з Клівленд, Огайо, $100.
21. Д-р Амврозій Кібзей з Детройт, Миш., $100.
22. Йосиф Коколюс з Картерет, Н. Дж., $100.
23. Українська Демократична Січ ім. Д. Вітовського в Клівленд, О., $100.
24. Українська Громада в Йонкерс, Н. Й., $100.
25. Українське Співацьке Товариство „Боян" в Йонкерс, Н. Й., $100.
26. Українська Громада в Міннеаполіс, Мінн., $100.
27. Українсько-Американський Горожанський Клюб в Картерет, Н. Дж., $100.
28. Українське Співацьке Товариство „Боян" в Клівленд, Огайо, $100.
29. Українська Громада в Акрон, Огайо, $100.
30. Українська Громада в Бостон, Масс., $100.
31. Українська Громада в Елізабет, Н. Дж., $100.
32—35 Українська Громада в Ансонії і Дерби, Конн., $400.
36. Григорій Мех з Монтреал, Канада, $100.
37. Українська Громада в Сен Луїс, Мо., $100.
38. Українсько-Американський Горожанський Клюб в Алентавн, Па., $100.
39. Українська Жіноча Громада в Асторії, Л. Ай., $100.
40. Український Політичний Клюб в Скрентон, Па., $100.
41. Чорноморська Січ в Ню Йорку, Н. Й., $100.
42. Одинайцята Сотня Демократичної Січи в Честер, Па., $100.
43. Сестрицтво Неп. Зач. Пр. Діви Марії, від. 112 У. Н. С. в Клівленд, О. $100.
44—45 Українська Громада Детройт-Гемтрамк, Миш., $200.
46. Товариство ім. Ів. Франка, від. 324 У. Н. Созюа в Клівленд, О., $100.
47. Братство св. Стефана, від. 221 У. Н. С. в Шикаго, Ілл., $100.
48. Товариство „Сокіл", від. 336 У. Н. Союза в Клівленд, Огайо, $100.
49. Українська Громада в Обурн, Н. Й., $100.
50. Українська Громада в Шамокін, Па., $100.

Хто слідуючий?

Іван Пігуляк (Монтреал, Канада).

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

(1)

Українські співаки десь рабів, коли сьогодня й Украйого вечера позникали й ніде вже більше не показувалися, а рано відїхали до Едмонтону прославляти нашу пісню Москалям на славу. Та їм це не шкодило, вони й не червоніючи обідали та гостювали по хатах Українців, заїдали вареники та українські галушки. Таких сцен було по цілій Канаді. А скількиж таких хорів тепер співає по Америці, по ріжнородних кабаретах, а скількиж то жидівських імпресаріїв прославляє нашу пісню із сцен театру як російську творчість та штуку? А загляньмож до російських газет в Америці. Там найдемо сотки імен українських співаків, що співають наші пісні, але їх ті ґазети не признають за Українців, а прославляють їх: наш русский Стешенко, наш Карлаш, наша Машир, наш Швець та ріжні наші русскі, а як не русскі, то бодай українсько-русскі Ваньки та Андруші... оперові й не оперові співаки.

Але чому нам дивуватися із чорносотенної преси, колиж вона все стояла й стоїть ще й тепер при тім, що нема українського народу, нема ні української мови, літератури та мистецтва, а є тільки одно російське. Та нам треба дивуватися всім тим співакам, що признаються до української пісні та нашого мистецтва, а свойого національного я не боронять. Та щож вимагати від всіх тих українсько-русских рабів, коли сьогодня й Українська Радянська Україна та її преса не стоїть в обороні української штуки, що має за собою силу грошей та державні таки наші апарати. От нехай за примір послужить хочби те, що Москалі зробили із українським хором „Думкою", що приїхав таки з серця України з рамені **„Української Держави"** прославляти нашу культуру та ще незабуту пісню по Кошецевім хорі в Европі. Не буду подавати своїх коментарів, але нехай послужать читачам коментарі таки української большевицької преси. Ось вам кілька таких витягів та повних приміток большевицької преси: Українські Вісти, двохтижнева ґазета, що виходить в Парижі з дня 1-го січня, в числі 81-шім містить ось що: **До приїзду української капелі „Думка":** „Як довідуємося, українська капеля „Думка" приїздить до Парижа 11-го січня і даватиме перший концерт 12-го, а другий 15-го в найліпшій салі Плеєль 252, рю дю Фобург Сант-Оноре. Перший концерт буде симфонічний в супроводі паризької симфонічної оркестри, і складається з творів Брамса, Берліоза, Форе, Ґлазунова, Дебюсі, Рахманінова, Римського-Корсакова і Мусорського. Другий концерт 15. січня, складається з народних пісень українських (1 і 3 частини), русских, білоруських, грузинських і французьких (2-та частина). Як бачимо з вище наведеного, наш хор, що складається з 60 осіб, під керівництвом Нестора Городовенка, має всі шанси, **щоб зачарувати французьку публику і тим причинитися до пропаґанди українського мистецва за кордоном** (підчеркнення моє). Ми не будемо тут нагадувати заслуги хору Кошиця, вони всім відомі. **Мусимо тут відразу різко відзначити лише деякі хиби та ухили в справі орґанізації концертів „Думки", що кидаються в вічи** (підчеркнення моє).

Так, на афішах, розклеєних на вулицях Парижа, як і в програмах ніде не видно, що цей хор приїздить з України і звідти привозить нашу пісню. Це особливо слід відзначити тому, що після здобутої репутації славної української пісні у виконанні хору Кошиця, закордоном наплодилася така сила ріжних еміґрантських хорів, капель, тощо, під орудою ріжних невідомих діріґентів, професорів і т. инш., які принизили здобуту репутацію української пісні, як найкращої в світі.

Чому, питаємо знову, **ніде не згадується, що „Думка" є не еміґрантський, а з української землі хор?** (підчеркнення їх).

Друге, що кидається в очі, це якесь нібито бажання приховати українське обличчя хору Думки. Ми моглиби зрозуміти ще „Последнія Новости", що в числі з 3-го січня інформують про „Думку", як „знаменитий киевский хор", уникаючи навіть слова „украінський" (підчеркнення моє).

Але ми ніяк не встані зрозуміти, яким чином сталося так, **що на звороті офіційної програми концерту 15-го січня** (підчеркнення моє), яка лежить перед нашими очима, написано по французьки: **„русский хор капелі Думка"** (підчеркнення їх).

Ми стримуємося тут від наших пояснень цих ухилів в орґанізації концертів (підчеркнення моє). **Ми лише наразі голосно протестуємо против них і вважаємо, що такі способи орґанізації перших закордонних концертів капелі „Думка" це є скандал, якому зразуж в корені треба покласти кінець** (підчеркнення моє).

Капеля „Думка" є український національний хор, хор з Радянської України, що іде представляти за кордоном наше національне мистецтво (підчеркнення їх).

Це мусить бути ясно сказано і для всіх відомо. Ніяких двозначностей, ніяких недоговорень чи замовчувань (підчеркнення двох останніх речень моє).

Оттак написала большевицька ґазета в Парижі „Українські Вісти" й стала чесно, не зважаючи на ніщо, в обороні української пісні та українського мистецтва (не так, як американська та канадійська большевицька преса, що це замовчала). Але мені хочеться дещо додати до цеї замітки, що автор цеї статті промовчує та каже, що: „Ми стримуємося тут від наших пояснень". Найперше, що впадає в вічи у цій замітці, що автор замовчав, то це, що між таким великим числом названих по імені композиторів чужинців не стрічаємо ані одного композитора Українця, хоч аж пятьох московських, а цеж **Українська Капеля, тай щеж з української держави приїхала представляти наше мистецтво та наші здобутки за десять літ в молодій радянській державі.** Чиж не краще булоб прославити в першу міру й наших композиторів та наше рідне мистецтво перед музичним світом? Чи може у нас таких нема? А чи конечно треба було співати в супроводі симфонічної французької оркестри під проводом Москаля Ґлазунова? **Цеж сором для української нації та репрезантаційної української „Капелі Думки", що виїхала із рамені української держави представляти наше мистецтво.**

Так бачимо, що на першім концерті наша Капеля Думка не представляла нашого мистецтва, але чуже, а в першій мірі московське, бож не стрічаємо ані одного нашого композитора Українця, ані нашого твору. Дальше, на другім концерті 15-го січня бачимо, що хоч автор тої замітки каже, що він має складатися із „українських народніх пісень", то рівнож бачимо, що ціла друга частина того концерту складається із русских, білорусских, грузинських та французьких народніх пісень. Знов велика частина чужого, а цеж знов сором для нас, що ми хочемо репрезентувати чужу пісню закордоном, мовби своєї не мали. Чиж не сором це буде цим републикам, яких пісні наш хор співав, що їх Українці представляли в Парижі, хоч себе й свойого шанувати не вміють?

Що це все повище не є брехнею та видумкою, то нехай послужить ось новинка в державній ґазеті з Радянської України „Думка за кордоном" з „Комуніста", 30-го січня 1929 (Культура й мистецтво):

„Тепер відбуваються в Західній Европі Концерти Державної Капелі Думки під керівництвом заслуженого артиста републики Нестора Городовенка. „Думку" анґажувало на ґастролі концертове бюро в Парижі „Цербазон". 12 і 15 січня „Думка" дала свої перші концерти в Парижі. Успіх надзвичайний. Перший концерт „Думки" відбувся в супроводі паризької симфонічної оркестри у відомій салі концертовій Плейеля. **Диригували швайцарський дірігент Ансерме і російський композитор Ґлазунов** (підчеркнення моє). Обидва з великим піднесенням відзначили надзвичайно високий мистецький рівень і зорганізуваність хору, що має в свойому репертуарі поруч з творами українських композиторів також і численні твори композиторів західньо-европейських: Равеля, Дебюсі, Гайдна, Брамса..."

Оттак подає державна часопись України про свою Державну Українську „Капелю Думку" й в такий спосіб інформує своїх читачів та цілу Україну про великі здобутки „Державної Думки" під проводом Швайцарця Ансерме та Москаля Ґлазунова, що співала твори композиторів Брамса, Дебюссі, Гайдна, Равеля, а своїх замовчує й не згадує їх імен.

(Дальше буде).

ПОШУКУЄМО 48 ЖЕРТВОДАВЦІВ З 100 ДОЛ.

УКРАЇНСЬКА НАРОДНА ШКОЛА ПРИ 14 ВУЛИЦІ В НЮ ЙОРКУ ПЕРЕВЕЛА У СЕБЕ ТІ ШКІЛЬНІ РЕФОРМИ, ЯКІ ЗАПОЧАТКУВАЛО ОБЄДНАННЄ, ТОМУ И В СПРОМОЖНОСТИ ПІТИ ТЕПЕР ЗА ДРУГИМ КЛИЧЕМ ОБЄДНАННЯ І ДОПОМОГТИ БУДОВІ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ.

ХАЙ НАША СКРОМНА ЖЕРТВА ЗРУШИТЬ СЕРЦЯ ИНШИХ, ОСОБЛИВО ТИХ 48 ЖЕРТВОДАВЦІВ, ЯКИХ ТРЕБА ЗНАЙТИ, ЩОБИ МОЖНА БУЛО ВЗЯТИСЯ ДО БУДОВИ ВІКОВОГО ПАМЯТНИКА БЛАГОРОДНОСТИ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

НАШУ СТОДОЛЯРОВУ ЖЕРТВУ ВИСЛАЛИ МИ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411,
PHILADELPHIA, PA.

КОНВЕНЦІЙНІ ПРОЄКТИ

Ч. 21.

БРУКЛИН, Н. И.

Дня 9 березня на звичайних зборах 310 відділу У. Н. Союза ухвалено слідуючі проєкти на 17-ту Конвенцію Українського Народного Союза.

1. Щоби місцеві секретарі були оплачувані з головної каси У. Н. С., бо місцеві секретарі роблять роботу для Головного Уряду Союза, оплачують марки, чеки і пр.

2. Зорганізувати відділ при Головнім Уряді, до котрого моглиби приступати члени з переступними листами, котрі задля ріжних причин, не противних статутови Укр. Нар. Союза, не можуть належати до відділу в місцевости свого побуту, бо нераз трапляється так, що довголітний член Укр. Нар. Союза прийшов з иншої місцевости, а його не хотять приняти до відділу в місцевости нового його побуту чи то із-за старости, чи з иншої причини.

3. Змінити 167 параграф статута в тім напрямі, щоби давати запомогу членови, колиби він стратив один або навіть пів пальця руки чи то ноги.

4. Щоби діточий магазин видавати принайменше що місяця.

5. Щоби календарі діставав кождий член задармо.

6. Щоби довголітних членів не викидати зараз зі Союза, коли вони ізза слабости або безробіття не всилі заплатити своєї вкладки, але дати їм часу принайменше 6 місяців до заплати.

7. Щоби дітям, за котрих батько платив від 1 року до 18 р. до Союза, коли вони переходять до висшої кляси, було виплачено їм частину виплаченої суми.

8. Головних урядників вибирати так, щоби кождий округ, відповідно до скількости числа членів, був заступлений в Головнім Уряді.

9. Щоби кождий відділ, без огляду на число членів, мав право висилати делеґата на конвенцію, бо кождий член Союза платить що місяця на покриттє коштів конвенції.

10. Щоби конвенція строго забороняла редакторам мішатися до якихнебудь файтів церковних та релігійних, під якимнебудь претекстом, або провадити пропаґанду за якоюсь вірою. До Укр. Нар. Союза належать члени ріжних релігійних сект, тому треба пошанувати їх релігійні чувства, а не позволити на се, щоби часопись, оплачувана членом, обиджала його чувства релігійні, як це мало місце за послідних два роки.

11. Щоби редактори повинувалися членам конвенції, треба установити редакційний комітет, котрий контролюваввби діяльність панів редакторів.

12. Щоби конвенція знайшла конечно якийсь спосіб, аби її ухвали були пошановані, чи то екзекутивою, чи редакцією, а не як до тепер було: Конвенція у Филаделфії та в Рачестері ухвалила не мішатись до церковних файтів або до инших, а тут, наперекір конвенції, читачі орґану У. Н. Союза нічого не читали, лише файти, підюджування одних Українців проти других, очернення та напасти й проче.

Отсі проєкти наш відділ подає під розваґу Вп. Панам Делеґатам і просить Вас: радьте над добром нашої орґанізації, запровадьте порядок для вдоволення всіх членів Українського Народного Союза.

о. Антін Лотович, делеґат.

За відділ 310 У. Н. Союза:

Василь Шимко, предсідатель;
Іван Стороняк, секретар;
Теодор Олексин, касієр.

Ч. 22.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Польща намагається поділити Українців на два народи, і тому „своїм" Українцям хоче пришпилити назву „Русини". Вона старається, аби „її" Українці порвали звязи з Великою Україною й уважали себе за два окремі народи. В інтересі Польщі є, щоби галицькі Українці відмежували себе китайським муром від наддніпрянських Українців, аби галицькі Українці не почувалися до єдности з наддніпрянськими Українцями.

Москва рівнож ворожо ставиться до Українців. Чехи також забороняють Українцям називати себе Українцями і Закарпатську Україну назвали „Русинія". Румуни стараються в „своїх" Українців вмовити, що вони не Українці, а Румуни. Та як вороги українського народу ділять Українців на два окремі народи, то не дивниця, бо це їх політичний „бізнес". Їм не дає спокійно засипляти питання „Самостійної України" й тому заздалегідь асекуруються, щоби відтак, як повстане самостійна Україна, не випустити з рук міліонів поневолених Українців і в слушному часі мати для них готову відповідь: Ви не є Українці; ви є „Русини". Але як тут в Америці пропаґанду ненависти ведуть таки свої люди, то в чиїм інтересі вони те роблять? Певна річ, що не в інтересі українського народа. Коли Українець з Галичини буде вважати, що Українець зза Збруча є йому ворог; а Українець зза Збруча буде вважати, що Українець з Галичини йому ворог, то краще не говорити про „Соборну Україну". А, на жаль, таке цькування Галичан на Наддніпрянців є тут між нами.

За богато — кажуть — в редакції „Свободи" православних, а за мало греко-католиків. Поминувши, що це не правда, але хоч би й так було, то треба памятати, що У. Н. Союз є орґанізація народна, а не церковна. При Союзі єднаються не греко-католики або православні, а Українці-самостійники, без огляду на їх релігію або територіяльне походження. При У. Н. Союзі єднаються Українці, які за найвищу ціль вважають самостійну українську державу, яка обеднувалаб в собі всю територію в Европі, заселену українським народом. Тому орґан У. Н. Союза вважає за конечне виплекати в своїх членах почуття єдности всіх частей українського народу. Хто не плекає цього почуття, той свідомо **працює для ворогів свого народа.**

Даємо отже під розваґу шановним делеґатам ось такі наші проєкти:

1. До редакційного персоналу „Свободи" добирати спосібних журналістів і співробітників зпоміж Українців, без огляду на їх віру або територіяльну приналежність.

2. Рішучо не практично, а навіть для орґанізації шкідливо, щоби редакторів вибирала конвенція, бо тоді Головний Уряд не буде мати ніякого впливу на редакційний персонал, бо вибрані конвенцією редактори лише перед Конвенцією відвічальні. Якщо Конвенція вибирає Головних Урядників, то повинна мати до них довіре, що вони подбають про добро і розвій орґанізації. Отже нехай лишиться по старому.

3. Теперішним редакторам нема що закинути. Вони, після своїх найлучших сил, старалися зробити ґазету інтересною для читачів, а найлучшим доказом цього, що число передплатників за послідних чотири роки значно збільшилося.

4. Не жалувати в „Свободі" місця на оголошення, бо з оголошень приходить нераз більше ніж з передплати.

5. Конвенція це не парохіяльний мітінґ, щоби треба зміняти урядників. Добрими урядниками дорожить кожда інституція, а вибирає нового урядника на місце старого лише тоді, як старий урядник оказався неспосібний до свого уряду.

6. Коли член у біді, страйкує або слабує, то нехай брацька каса покриває його місячний розмет, а ніколи головна каса.

7. Не спішитися з будовою Сиротинця, бо це значить порватися з мотикою на сонце. На сам будинок і землю буде потреба яких 200 тисяч долярів, а де удержаннє Сиротинця? А побудуємо Сиротинець на „морґічах", то лопнемо на середині дороги.

Шановним Делеґатам і Делеґаткам желаємо, щоб їх наради й ухвали на 17-ту Конвенцію вийшли на славу й добро нашої дорогої орґанізації, а їм на честь.

Нехай кріпшає й розвивається Укр. Нар. Союз!

За уряд бр. св. Володимира, відділ 65 У. Н. С.:

Яків Красновськйй, предс.;
Стефан Задорецький, секр.;
Теодор Федош, касієр;
о. М. Кінаш, делеґат.

ВЕСНА, ЛЮДЕ ВЕСНА!

ВЖЕ ПОЧАЛАСЬ! А ми дивимося і дивимося на ту нужду, на то безробіття, на ті вічні страйки. ЧОМУ, бо нам здається, що ми тільки з фабричної або майнерської роботи доробимося. ПРИПОВІДКА КАЖЕ, що з фабричної чи майнерської роботи ніхто не доробився і не доробиться. ЩОЖ РОБИТИ? Купити фарму, кажуть, що на фармі також тяжко. ТЯЖКО, коли наш чоловік купує фарму між чужими. Фарма від фарми далеко. Родина нудиться між чужими, а дитина підросте, втікає до міста.

ІНАКШЕ МАЄТЬСЯ НА ПЕРШІЙ УКРАЇНСЬКІМ КОЛЬОНІЇ в МІЛВІЛ, Н. ДЖ., на передмістю фабричного міста. Кольонія ся, це не звичайна оселя, яких є в Америці тисячі, в котрих властителі, крім хатини, нічого більше не мають, але від 19 літ правильно зорганізована Кольонія, на передмістю Мілвіл, Н.Дж., котре чистить коло 20,000 населення, а в котрім живе около 200 українських родин, де кождий ґазда з плодовитої землі, з котрої, плекаючи ярину, або годуючи кури, має гарні доходи.

НА ТИСЯЧУ РОДИН МИ МАЄМО МІСЦЕ, що можуть поселитися, одні попри других. Маємо вже кілька українських бізнесменів, а можнаби їх ще вдвоє стільки мати, і яка тоді гарна співпраця: Українські фармері і українські бізнесмени — правдиве українське місто. Одним словом, тут українська будучність.

І чому не використати сеї гарної весняної пори та хотяй би з цікавости, не для купна, поїхати та запізнатись з життем наших кольоністів, бо чогось подібного не мали Ви нагоди ще бачити? За інформаціями пишіть до:

ВАСИЛЬ МАТОЛИЧ,
640 W. Main Street, Millville, N. J.
TEL. MILLVILLE 577.

НОВЕ ПРАВО ІМІҐРАЦІЙНЕ

Чи ви є горожанином Америки, чи ні — спровадимо до Америки Вашу жену і діти, котрі числять низше 21 літ, а старших і рільників на фарму.

Богато людей приїхало по отриманню від нас ДОКУМЕНТІВ і КАРТ КОРАБЕЛЬНИХ.

Проте хто має:

1) Спровадити кого з родинного або з інших країв, як КАНАДИ і ін., або хоче виїхати на вигідних КОРАБЛЯХ до краю і вернути до АМЕРИКИ без КЛОПОТУ, чи є горожанином, чи ні;

2) Висилати гроші до краю так, щоби без жадних доплат були доручені адресатови в ДОЛЯРАХ АМЕРИКАНСЬКИХ — або

3) Полагодити якунебудь КРАЄВУ СПРАВУ, купити або продати маєток в краю або в Америці — виробити КОНТРАКТИ, ПОВНОВЛАСТИ, СКРИПТИ ДОВЖНІ і т. ін.; — нехай з повним довірем удасться устно або листовно до знаної від звиш 20 літ правдиво УКРАЇНСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ: 22—

T. J. HRYCEY & CO.
NOTARY PUBLIC, REAL ESTATE, FIRE INSURANCE, STEAMSHIP TICKETS AND AMERICAN EXPRESS AGENCY,
329 SO. FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.
TELEPHONE: LOMBARD — 25-93.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

НЮ ЙОРК, Н. И. Вдділ 204 повідомляє своїх членів, що місячні збори за місяць квітень відбудеться 4-го квітня, в годині 8-мій вечером, в гали Укр. Правосл. Громади, 334 Іст 14-та вул. Взивається всіх членів явитись на тих зборах та вирівнати всі звичайні та залеглі вкладки. — Микола Близнак, секретар.

МАЙНЕРСВІЛ, ПА. Бр. св. О. Николая, від. 78, повідомляє членів, що квартальний мітінґ відбудеться дня 7-го квітня, на котрім контр. комісія здасть справоздання за три місяці. Члени, котрі довгують 2 місяці, а не зголосяться на сім мітінґу, будуть суспендовані. Не явившийся члена на сім мітінґу заплатить кари 50 ц., а урядник 1 дол. — Василь Гонтарчик, пр.; Антін Боньчак, кас.; Андрій Боньчак, секр.

Мати (до синка): Івасю, в спіжарні були три пампушки, а є лише один. Що це сталося?

Івась: Бо в спіжарні було темно і я не завважав третього.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

REGARDING ENGLISH SECTION IN SVOBODA.

Dear Sirs:

It is with pleasure that I read the various comments and ideas that the readers of the Svoboda send in. May I express my opinion as to publishing the Svoboda in English? I am sure the request of the younger generation will not be unheedful at the National Convention if the subject is brought to attention of the delegates.

The third or fourth section of the Svoboda should be **published** in English daily. In the English section the members of the U. N. A. could send in the following, short stories for the younger folks, club reports on social and athletic activities of the Ukrainian people, a comic strip, with probably a weekly prize recipe in cooking, for the young housewife.

The printing of an English section in the daily Svoboda would benefit the U. N. A. and the Svoboda, as the former would gain many new members, and the Svoboda would increase the list of subscribers for itself, as what true Ukrainian family would not be proud to belong to a national organization, that takes interest in the welfare of the Ukrainian people in America and Europe.

With best wishes for continued success to the U. N. Association, I remain an enthusiastic booster and reader of the Svoboda.

Mrs. Andrew K. Burey,
Campbell, Ohio.

ПРО ПОТРЕБУ СОЮЗА ХОРОВИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ.

Кілька разів приходилося читати в „Свободі" дописи про потребу Союза Хорових Орґанізацій. Та переписка в ґазеті так мляво йшла, наче кожний, хто писав — боявся писати, знаючи наперед, що надармо пише. Один дописувач непотрібно вилаяв дякоучителів і на тім скінчилось все будування.

Очевидно, що справа не назріла, що наше громадянство, і то найбільш свідоме, в громадській праці не задало собі питання, навіщо той союз потрібен і чи дійсно він потрібен; чи потрібен лише тому, що Німці мають такий союз і зробили зїзд, а ми хочемо помалпувати Німців і мати свій союз і також зробити зїзд, — а потім... як звичайно орґанізація без ґрунту, розпастися.

Задаймож собі питання: „Чи потрібно?" Бо малпувати Німців і утворити на два тижні орґанізацію без підстави, без ґрунту, щоби і розпастись, витративши великі гроші без потреби — це є непотрібно.

Але **„Союз"** нам потрібен. Потрібен нам, Українцям, той співацький союз з ріжних оглядів: з музичного, щоб плекати нашу музику більш ґрунтовно; з наукового, щоб видавати цінні твори музичні і заохочувати до праці тутешні музичні сили як старші так і молоді; з орґанізаційного, щоб зміцнити іміґрацію сильною культурною орґанізацією; з шкільного й освітнього, щоб дати нашим дітям ширшу музичну освіту і заставити їх звернути більшу увагу на науку в рідній школі; з політичного, щоб заставити піснею чужі народи пізнати наш край і ширити яко мога то пізнанне не поодиноко, а зорґанізовано.

Напевне у читача зявиться недовіря до цих всіх боків, але досить доказати справжність цього, щоб переконати кожного в потребі цього союза.

Чи можна створити такий союз?

Поки громадянство буде дивитись на хори, як на забаву, або як на розвагу, — доти справа неможлива. Колиж ми подивимось на хор як на серіозну орґанізацію, конче потрібну для іміґрації, і станемо на точці серіозної допомоги створення союзу, — тоді справа посунеться о 25% вперед; колиж до того всі національні, релігійні, політичні й економічні союзи, товариства, братства й инші орґанізації стануть певно на шлях будови союзу, тоді може повстати на твердім фундаменті сильна орґанізація, яка потягне за собою до національно-культурної праці всі верстви нашої іміґрації, заохотить до рідної праці нашу замериканізовану молодь, піджене і пробудить від сну тих, які, заснувши в чотирох стінах свого „гавзу" або сальону, забули, хто вони і що вони, дасть Америці пізнати не тільки красу пісні, але й пізнання нашого краю. Взагалі широко зробить те, що давно повинно було зробитись, що не робилось (бо лінувались, або й не хотіли) і що мусить зробитись.

Гадаю, що не зайвим буде сказати: перестаньте турбувати даремними нападами дякоучителів і діриґентів. Вони слабі, щоб утворити такий співацький союз, який був би дійсно союзом, а не кволим немовлям. Вони своє художнє діло зроблять тоді, коли союз буде доконана річ, себто, коли для цього буде закладений фундамент.

Але фундамент закласти маєте Ви, Громадяне, — не дяковчителі, не діриґенти і не хористи, а Ви. Тож забірайте слово і дискутуйте над справою союза: **бути, чи ні!** А возьміться до справи серіозно і поважно.

Коли Ви найдете, що справа ця пильна і потрібна і коли Ви щирим серцем хочете помогти створенню співацького союзу — то: висловіться на сторінках часопису, аґітуйте у себе у віддлах вашого бенефітового союза, до якого Ви належите, орґанізовано зробіть відповідні постанови про це, зробіть у себе на місцях перші кроки орґанізації співацького союза і поведіть ширшу аґітацію, щоби за Вашим приміром послідували инші, просіть центри ваших орґанізацій о допомогу і співпрацю, виявіть Вашу волю на конвенціях і лише тоді кличте художні сили до створення самого союза.

Художні сили працюють і без союза. Погляньте на оголошення вистав і концертів, — повно їх. Але Ви спите, Ви глухі і сліпі щодо вашого рідного мистецтва. Не ображайтесь, а радше погляньте на дописи про ті концерти та вистави: на одну десяту припадає честь, що галя була „виповнена по береги", а решта: „концерт (чи вистава) пройшов чудово, а публика не дописала". Як галя це була майже порожня, то на половину.

Як такаж підтримка буде співацькому союзови, то краще це лаяти дякоучителів і самим не пипатись до будови... язиком. Сидіть, де хто сидить і не зачіпайтесь з цею справою, або, коли творити, то творіть сильну і вартісну орґанізацію.

Про вчасну потребу союза і щодо цього союза, надішлю в короткому часі свою програмову допись, як що шановна редакція „Свободи" ласкаво згодиться уділити місце для неї в кількох числах ґазети. Там знайдете і ширший плян і спосіб переведення в життя будови Співацького Союза в Америці.

Л. Сорочинський,
Рочестер, Н. Й.

КИРИЛЕНКО БОРЕТЬСЯ В БОСТОНІ В ЧЕТВЕР, 4-ого КВІТНЯ, В ҐРЕНД ОПЕРА ГАВЗ.

З огляду на те, що Кириленко тепер один з найвидатніших борців в Америці, любителі боротьби з ріжних місцевостий домагаються, щоби Кириленко боровся в їх місцевостях. На прохання українських спортменів у Бостоні, відбудеться боротьба в Бостоні, в четвер, 4-го квітня в Ґренд Опера Гавз. Хто буде його противником, буде проголошено в бостонських газетах. Приїзд Кириленка до Бостону викличе велике зацікавлення. Крім Кириленка буде боротись ще чотири пари. Запрошується всю українську кольонію на цю боротьбу. (Ог.)

Нагробні написи. Син питається батька, переходючи з ним через цвинтар і відчитуючи нагробні написи:

— Тату, а де похоронені злі, недобрі люди?

ВАЖНА ДЛЯ ВСІХ УКРАЇНЦІВ ФІЛЬМА
ТАРАС ШЕВЧЕНКО
буде ставлена цими днями в слідуючих місцевостях:

ГЕМТРЕМК, МІШ. ДВІ ВИСТАВІ:
ЧЕТВЕР І ПЯТНИЦЯ, 4 і 5 КВІТНЯ, 1929.
МІЖНАРОДНИЙ РОБ. ДІМ 314 YEMANS STREET.
Початок точно о годині 8-ій вечером.

ДЕТРОЙТ, МІШ. ТРИ ВИСТАВІ:
СУБОТА И НЕДІЛЯ, 6 і 7 КВІНЯ, 1929.
УКРАЇНСЬКИЙ ПРОСВІТНИЙ ДІМ, 4959 MARTIN STREET
Субота, 8 год. вечером, Неділя, 2 попол. і 7.30 вечером.
ПРИХОДІТЬ ТОЧНО НА ОЗНАЧЕНИЙ ЧАС.

УВАГА! УВАГА!
КОМІТЕТ ОБОРОНИ ЛЮДИЙ, ЗАКУПИВШИХ ЗЕМЛІ, ТО Є ЛОТИ В
BEN SMITH REALTY CORP.
— просить на —
СПЕЦІЯЛЬНИЙ МІТІНҐ
всіх покупців від висше надміненої компанії.
На порядку дня будуть важні питання. — Мітінґ відбудеться
З СУБОТУ, ДНЯ 6-го КВІТНЯ (АПРІЛЯ) 1929 РОКУ
в годині 7-мій вечером
В ГАЛИ У. Н. ДОМУ, 217 E. 6th STREET, NEW YORK, N. Y., ч. салі 2.
Проситься не спізнятись. 76-81 Комітет.

SURMA

НОВІ РОЛЬКИ НА ПЛЕЄР ПЯНО
ПОЯВИЛИСЯ НАКЛАДОМ ВИДАВНИЦТВА „СУРМА"

Хто замовляє рольки, нехай подає числа. Ось вони:

69	КОБЗА, подвійна звійка зі словами	$1.50
70	ПІСНЯ ПРО ПЕТЛЮРУ, зі словами	1.00
71	КАНАРОК (полька)	90
72	ОЙ ВЕРШЕ, лемківська пісня	1.00
73	ДУНАЙСЬКІ ФИЛІ ,вальс	90
74	ОЙ ХОДИЛА ДІВЧИНА БЕРІЖКОМ	1.00
75	СОНЦЕ СХОДИТЬ І ЗАХОДИТЬ, пісня	1.00
76	ОЙ У ПОЛІ ТРИ КРИНИЧЕНЬКИ, пісня	1.00
77	ОЙ ТИ ДІВЧИНО ЗАРУЧЕНАЯ, пісня	1.00
78	СОНЦЕ НИЗЕНЬКО, пісня	1.00
79	КОЗАК ВІДІЗДЖАЄ, пісня	1.00

Всі звійки зроблені з тривкого паперу, а злаажені проф. Михайлом Гайворонським. Хто бере 10 звійок нараз, той дістає одну даром. Висилаємо за попереднім надісланнем гроша або за посліплатою. Їх можна купувати в наших аґентів, а то:

Ф. Й. Цірка, ВУНСАКЕТ, Ровд Айленд.
І. Височанський, НЮАРК, Н. ДЖ., 47 Бікон Ст.
Павло Корнова, ВИЛКС БАРРЕ, ПА., 112 Н. Емпайр Ст.
А. Коник, БЕТЛЕГЕМ, Па., 640 Еванс Ст.
В. Микитин, ПАССЕЙК, Н. ДЖ., 192 Монро Ст.
Д. Панькевич, БОФФАЛО, Н. Й., 935 Клинтон Ст.
Дмитро Федчишин, ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ., 768 Стейт Ст.

Або пишіть прямо на адресу: 48—

SURMA
BOOK AND MUSIC COMPANY,
103 AVENUE A. NEW YORK CITY.

АМЕРИКАНСЬКІ ДОЛЯРИ НА ВЕЛИКДЕНЬ

Ваша рідня і знакомі знаходяться в крайній нужді. Останнього літа град винищив цілковито все збіже, цеї зими небувалі морози і сніги навістили наш край, тепер знова з надходячою весною повінь довершить те страшне нещастя. Спішіть отже з помочію, нехай Ваша Рідня бодай на Великдень улекшить своє горе.

Ми йдемо Вам на зустріч із цілковито зниженою оплатою за долярові пересилки. 71—

Заходіть або пишіть до нашого бюра:

THE GLOBE SERVICE CORPORATION
30 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
СВЯТОГО ОТЦЯ МИХАЇЛА
предкладає свої лікарства на слідуючі слабости:

РОСТИТЕЛЬ ВОЛОСЯ Д-ра КЛАРА
Ґарантуємо, що знищить порплі, застановить випад волосся і обновить новий ріст волосся на лисині. Пробна бутелька $3.00.
МАСТЬ на еґзиму, лишаї і прищі на тілі. Пачка $2.00

КРЕМ І МИЛО ДЛЯ КРАСИ ЛИЦЯ
від прищів, утрів, веснянок, морщин і слідів віспи. В пару днях лице молоде, чисте і гарне в женщин і мущин. Ціна $1.25

КРАСКА НА СИВЕ ВОЛОССЯ
всіх кольорів. Нешкідливий. Бут. $3.00.

УСУНЕННЄ ВОЛОСЯ. Без бритви усуває волосся сейчас. Нешкідливий і чисто у мущин і женщин. $1.00.

СКЛАД ЛІЧНИЧОГО ЗІЛЛЯ І КОРІННЯ для женщин і мущин на внутрішні слабости та перестуду, жолудок і нечисту кров. Пачка $2.
ПІҐУЛКИ НА СОЛІТЕРА І ГЛИСТИ, (їх признаки) брак апетиту, тягість у грудях, нахил на воміти. Ціна $5.00.
РЕВМАТИЗМ. Натирання ревматизму, ломання тіла, рук, ніг і крижий. Бутелька $2.00.
БАЛЬЗАМ НА КАТАР ЖОЛУДКА гази, здуття, реґулює і чистить жолудок. Бутелька $2.00
БАЛЬЗАМ ТОНІК, чистить і будує кров, дає силу і апетит. Бут. $2.00
БАЛЬЗАМ НА КАШЕЛЬ, простуду хрипку і задих. Бут. $2.00

Кромі наведених лікарств, приготовляємо лікарства на ріжні другі слабости для мущин, женщин і дітий. Пришліть гроші на лікарство, яке хочете, а ми сейчас вишлемо його. ПИШІТЬ ПО КАТАЛЬОҐ НОВИХ ЛІКАРСТВ БЕЗПЛАТНО. Пишіть ясно за вашу слабість. Лікарства посилаємо всюди. Гроші і письма адресуйте: 286—

ST. MICHAEL MEDECINE CO.
BOX 797, Dept. S. W., CHICAGO, ILL.

Боротьба ДО ПОБІДИ
КИРИЛЕНКО проти ковбоя ТОТС МОНТА

Після блискучої побіди, яку одержав Кириленко над сильним Італійцем Фелічі, після чого публика устроїла йому велику авацію, — Кириленко приняв визов непобідимого кавбоя „Тотс" Монда, якого поки що ніхто ще не побідив. Кириленко і Монд будуть боротися до побіди. Це буде один з найнебезпечніших противників для Кириленка.

Джим ЛОНДОС проти ФЕЛИЧИ — НАЗАРЯН проти КОБАРА
Генрикоз проти Меркура — Стока проти Макваера
В СЕРЕДУ, ДНЯ 3-го КВІТНЯ

В СТАР КАСІНО, 107-ма ВУЛИЦЯ І ЛЕКСІНГТОН ЕВЕНЯ.

ДОРОГОВКАЗ: Брати 3-та Евеня елевейтор до 106-тої вул., або Лексінгтон Евеня соб-вей до 104-тої вулиці.

ЖАК ПФЕФЕР, менаджер.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Чорноморська Січ лоступає вперед.

Наша січова сотня старається прийти як з найбільшою матеріяльною допомогою Рідному Краєви в його визвольній боротьбі. Для цього вона переводить збірки поміж своїми членами та поміж громадянством, влаштовуючи ріжні підприємства, з яких дохід обертає на ту ціль.

В Чорноморській січовій сотні обєднані переважно бувші стрільці Української Галицької Армії, що недавно лише залишили свої рідні поля бою. Вони більше як хто инший відчувають свій національний обовязок допомогати Рідному Краєви у його визвольній боротьбі.

Таксаме й на щоденне життя нашої іміграції тут в Америці січовики завжди відгукуються жваво. На своїх частих сходинах ми радимося, як найліпше згуртувати нашу еміграцію тут, як побільшити наші національні сили, та зміцнити наші ряди, щоби вище піднести українське національне життя в Злучених Державах. Радимося над тим, як поширити українські національні лави, щоби зміцнити їх свіжими силами з тої несвідомої національної маси української еміграції, що ще подекуди дрімає по своїх темних норах. Стараємося знайти способи й силу, щоби розбудити інертну й несвідому національну масу наших еміґрантів. Для цього вишукуємо ріжні способи й між иншими влаштовуємо ріжні національні підприємства, на які стараємося притягнути як можна більше наших національно незрячих земляків, щоби пробудити в них національну свідомість.

Щоби з більшим успіхом проходили наші національні виступи, ми вирішили організувати свою орхестру, яка виступалаб на національних святах, на січових та товариських підприємствах і забавах, зєднуючи все, щоби в той спосіб притягнути широкий український загал до національної роботи. Чорноморська січова сотня зорганізувала тепер мандолінову орхестру під проводом відомого українського композитора проф. Михайла Гайворонського. В орхестру відразу вступило двайцять січовиків, які взялися пильно й старанно за працю. **Січ запрошує також і несічовиків приєднатися до її орхестри, щоби здвигнути в Ню Йорку величаву українську мандолінову орхестру,** щоби вона могла пописуватися на всіх українських національних святах та своєю гарною грою возвеличувати українське національне імя та могла підносити українську національну штуку. **Бажаючі приступити до орхестри можуть зголошуватися до січового льокалю,** 49 Іст 7-ма вулиця, де відбуваються проби орхестри що четверга в 8-ій годині вечером, від 1-ої години в день що неділі.

Разом з тим доводимо до відома Ню Йорку та околичних Українців, що Чорноморська січова сотня та сотня Богдана Хмельницького влаштовують **спільне січове свято у неділю 7-го липня.** Увесь дохід з цього свята, як і завжди, буде призначений на допомогу Рідному Краєви в його визвольній боротьбі. Тому просимо, щоб українські товариства та організації на цей день не влаштовували своїх підприємств, а масово взяли участь у січовому святі. Тим ми всі спільно допоможемо нашим рідним братам в їх тяжких і кривавих змаганнях за свободу нашого народу.

Програма того свята буде велика й так підібрана, що вона задовольнить найвибагливійші бажання кождого, хто прибуде на січове свято.

Іван Ґельнер, січовик.

ВЗАЇМНА ПОМІЧ У ЗВІРЯТ.

Відомо є всім, що розвиток цивілізації і культури у людей є вислідом співпраці, що завдяки тому, що люде помагають собі взаїмно — цілість людської праці на землі можна було довести до тої висоти, на якій вона є тепер. Зате загалом люде думають, що звірята не знають співпраці та що поза спілкою задля виховування потомства не мають зрозуміння для болю чи труду інших звірят, хочби вони належали навіть до того самого роду.

Так не є. Звірята, навіть такі, по котрих того найменше можна би сподіватися, помагають собі. Байка Ля Фонтена про журавля, що витягнув кістку з горла вовка, який уже давився, не є така неправдоподібна, якби то здавалося. Крапоткін приглядався крабам в акваріюмі в Брайтон. „Цікаве — каже він — як дуже помагають собі ці неповоротні звірята. Один краб упав навзнак у куті акваріюма і ніяк не міг відвернутися. Трудно було йому тимбільше, що заваджала йому залізна штаба, що в тім місці перетинала акваріюм. Йому помогли інші краби. Цілу годину мучилися для товариша. Приходили по двох, підпирали його здолу і по тяжких трудах зуміли поставити його на боці. Але тоді краб зачіпив за штабу і знову впав на взнак. По богатьох спробах один із ратуючих крабів поліз у глибину акваріюма і спровадив іще двох крабів, які зі свіжими силами зараз забралися ратувати товариша. Ми приглядалися тому кілька годин, а як нам уже те все наприкрилося, ми відійшли. А краби все ще ратували товариша". Коли настолочимо мурашку, але вона ще жиє, і кинемо на муравляну стежку, то перша мурашка, що стріне ранену мурашку, або сама піднесе нещасну товаришку і занесе до муравлища, або піде, щоби прикликати на поміч інші мурашки. Часто мурашка тягне тягар тяжчий богато від неї самої. Коли стріне її інша мурашка, що нічого не несе, то помагає тамтій. Спільними силами занесуть його до муравлища.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВИ.

ЗБІРКА НА НАРОДНИЙ ДІМ В С. МИКОЛАЇВ КОЛО ГАЇВ.

Нюйорський комітет по збірці жертв на будову Народнього Дому в селі Миколаїв коло Гаїв у Галичині подає перший виказ зібраних ним жертв на цю ціль.

По 10 долярів зложили: І. Чинька, І. Підгірний, І. Дацко, С. Баляс і Наталія Баляс; П. Корпало 7 дол.; по 5 дол.: С. Галюта, І. Галак, Я. Кузик, Марія Сеньків і Павліна Дика; по 2 долярн: Е. Шумська і Кас. Бойко; по 1 дол.: Й. Йонда, А. Міґоцький, В. Бурин, А. Хома; по 50 центів: С. Вассерфіл, Майк Тролто, І. Кретів, К. Павлович, М. Щур і Н. Замоснюк; Асідор Бер 25 ц. З весілля Андрія Савіцького 19. дол. 84 центів.

Просимо дальше жертви надсилати на адресу голови Комітету Івана Галака, 419 E. 9th St., New York City.

Комітет.

—o—

ДІТРОЙТ, МІШ.

Збірка на Народний Дім у Хирові.

Звіт з коляди та зібраних жертв в Гамтрамк й Детроіт, Міш. на „Укр. Народний Дім" в Хирові.

Жертвували: І. Мадуський $11; по $10.25: Й. Маркевич, М. Терлецький і Г. Липецький; Гр. Щитинський $5.25; по $5: Д. Войтович і В. Пиндик; В. Фурґаль $3; по $2: А. Литвин, Ст. Качмар, Р. Цебринська, Ів. Голила, В. Фурґаль, В. Сидляр, К. Нановський, Ф. Бурий, Н. Кричковський, В. Гузар; К. Купицька $1.55; по $1: І. Чайківський, Н. Тимків, І. Курчак, Д. Джозеф, Г. Галушка, С. Гаюков, Й. Крупка, Ів. Кульчицький, Ст. Ганчарський, А. Крушкевич, М. Кривий, М. Крувіцький, Д. Дзісяк, І. Каменецький, О. Курочка, В. Маркович, Т. Бочун, М. Муш, Т. Мушій, К. Саґанський, І. Шавінський, М. Музичка, Г. Терих, М. Драґан, І. Гавиш, Н. Буділь, Й. Дзаус, Л. Білик, М. Пиляк, А. Томашевський, П. Судамір, В. Олійник, Ол. Муляр, Д. Романьчук, П. Кушіль; В. Кіцул 95 ц.; по 50 ц.: Й. Клипак, І. Семаш, В. Маркевич, Н. Тира, М. Черний, І. Крупка, Д. Васьків, М. Слопс, Ст. Шомар, М. Кушнір, Я. Василів, В. Корольчук, П. Ґерис, К. Тарасюк, Ст. Вуйцік, І. Беднарський, В. Балій; по 25 ц.: І. Вишатицький, Й. Семаш, Ст. Ткачук, М. Козак, П. Кузій.

Разом $127.05.

Суму $100 (сто дол.) вислано на адресу краєвого комітету будови У. Н. Дому на руки Ф. Липецького.

Розходу було $5.50. Остає з коляди $18.55 в касі комітету. Зі спродажі цеголок прибуло $25.45, лишається в касі $44, що вкоротці вишлеться до краю.

За Комітет:
Іван Мацуський, голова;
Йосиф Маркевич, касієр;
Лев Липецький, писар.

ПОДЯКА.

Отсим складаю щиру подяку УНС за уділення мені запомоги в сумі 50 долярів, яка мені так в пригоді стала при тяжкій операції.

Анастазія Семенюк,
членкиця 345 від. УНС.
в Мінеаполіс, Мінн.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ у важній справі Михайла Козйарського або його брата Павла Козйарського. Хто би про них знав, або вони самі, прошу ласкаво зголоситися до: 77-8
ДАНЬКО КОСТИК,
5428 So. Sawyer Ave., Chicago, Ill.

КОНКУРС.
Українська греко-кат. Парохія Преч. Діви Марії в McKees Rocks, Pa., пошукує дякоучителя. Мусить бути характерний, тверезий, добрий діріґент, охочий до праці, себто: давати театральні вистави, уряджувати концерти і провадити українську діточу школу. Платня після умови, посада до обняття від 25-ого квітня 1929. Некомпетентні хай не подаються. Зголошуватись треба на адресу: **ST. MARY'S UKRAINIAN GR. CATH. CHURCH, 116 Ella St., McKees Rocks, Pa.** 75—

ПОШУКУЮ СТАРШОЇ ЖЕНЩИНИ до заряду дому і опіки двоїх дітий. Ласкаві зголошення слати до: 77-8
ВАСИЛЬ ЛИПКА
105 Rebekah Street, Woonsocket, R. I.

ПОШУКУЮ ЖІНКИ до 3-х дітий (10 8 і 5 літ), пошукує 44-літний вдовець. Зголошення: **Frank Sheron, 230 E. 99 St., 1st fl., New York City.** 77

ФАРМА в стейті Конетикат, коло Вілимантик, пів милі від стейтової дороги, 43 акри, в тім половина ліса й пасовиска, через котре перепливає ріка. Малий сад, 2 керниці з жерельною водою. Поле рівне. Дім з 10 кімнатами, новий, телефон, вода, „драй стім ґіт", електрика на стейтовій дорозі. Голоситись: **Frank Sheron, 230 E. 99th St., New York, 1st fl., front.** 77

ФАРМА на продаж. 15 акрів, дві милі від залізничої стації в **Bath, N. Y.,** дім на 5 кімнат, стайня, стодола, два курники, шопа на машинерію, дровітня, кільканацять старих овочевих дерев, дуже добре надається на курячу фарму. Продається дуже дешево.
ТЕОДОР НАКОНЕЧНИЙ,
6395 Floyd Ave., Detroit, Mich.

ПРАВДИВА дешевість! Дім 6 кімнам, мурований, гарадж, огрівання, горяча вода, близько фабрик, школи, трамваїв в Sharon, Pa., також 5 лотів з домом, лоти 40x120, вартости все $10,000. Продається за $7,500, бо властитель мусить виїхати сейчас. Пишіть до **J. KEPPEL, 1611 Merchant Street, Ambridge, Pa.** 76-8

БАРҐЕН! БАРҐЕН!
ДЕЛІКАТЕСЕН І ҐРОСЕРНЯ
на продаж серед Українців і других національностий. Ліс довгий, рент дешевий. Тижневий торг від $350 до $400. Ціна дуже приступна. 76-81
EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.

ПТ. ЗЕМЛЯКАМ-ГАЛИЧАНАМ з повітів Коломия, Печеніжин, Коссів, Снятин і Городенка поручається користати в правних зносинах з услуг нашого адвоката Д-ра Кирила Трильовського в Гвіздци коло Коломиї. Віддані йому до переведення справи правничої натури переведе він скоро і солідно. — Адреса: 57—
Dr. K. TRYLOWSKYJ
Gwozdziec ad Kolomya, East Galizien, Poland.

UKRAINIAN Finance & Investment Corp. of Newark, N. J. Випожичає гроші на 1, 2 і 3 морґечі. Шери: Preferred шер $25.00, Common шер $20.00. По всякі інформації голосіться до котрогобудь з понизших урядників: **І. Лисак,** предс.; 163 Myrtle Ave., Irvington, N. J.; **М. Брудер,** секр., 17 Market St., Newark, N. J.; **Т. Кіськів,** касієр; 600 High St., Newark, N. J.

МОЖЕТЕ ЗАРОБИТИ $4,000 ЗА ЛІТО.
По причині слабости продається на березі моря літня торговля, котра принесла минулого року $7,000 доходу. Ціна за винайм і урядження $3,200.
V. KRUGLAK,
151 AVENUE A, NEW YORK CITY. 75,8

ПРОДАЄ ДОМИ
В МІСТІ НЮ ЙОРК;
Українська Фірма
S. FESOLOWICH & N. KOBZISTY,
EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16—

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.
Деревця овочеві (щепи) всякого рода, рівнож дерева тінисті, корчі оздібні, рожі, виногради, живоплоти і т. п. Усі дерева є інспектовані через State Mass. і гарантовані, що як котре не прийметься, дається безплатно друге. Пишіть по цінник: 39—
SHABAN NURSERY,
ДМИТРО ШАБАН, власт.
27 ARTISAN STREET,
WILLIMANSETT, MASS.

УКРАЇНСЬКА КВІТЯРНЯ
— під числом —
125 EAST 7th ST., NEW YORK CITY

поручає цвіти на всі нагоди як на: гарні букети на весілля, вінці погребові, а також цвіти вазонові, як: рожі, лілії, цвіти тяті і много инших.
Замовлення виконує скоро і ціни уміркованi.
Поручаючися ласкавій памяти, остаюсь з поважанням 42—
Д. М. Колісник, власт.
TOMPKIN'S SQUARE FLORIST.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY.
Telephone: Orchard 2565

ТРАТИТЕ ВАГУ?

Пан Ґотфрід Шиллинг, Прескот, Вис., каже, „Я важив 130 фунтів; тепер я важу 155 фунтів і чуюся знов собою. Я був обезсилений і мій жолудок був в непорядку і вранці, коли я вставав, я чувся більше умучений як я був вечером. Дякую Вам за гарні наслідки, які я одержав через Nuga-Tone".

„Nuga-Tone сповняв чудову роботу через 35 літ. Більше як міліон мущин і жінок зістали зроблені сильніщі і здоровіші через його уживання. Ніщо не може дорівнати Nuga-Tone в доданню Вам лучшого апетиту й помочи в травленню. Він дає сильніщі нерви й більшу мускулярну силу, перемагає нудність, заворот, запір, скріпляє слабі нирки або міхур, проганяє ревматизм і невральґію і приносить спокійне й відсвіжуюче спання і збільшає вагу в худих, обезсилених людях. Nuga-Tone є добрим для слабих, перeжитих, нервових, обезсилених мущин і жінок. Він продається аптиками і мусить дати задоволення або гроші звернеться. Будьте певні і дістаньте фляшку нині.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVE.,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається перегляданнем абстрактів; виготовляє контракти купна і продажі; переправаджує спадкові справи; полагоджує старокраєві, патентові і прочі справи. 191—

ЛІКАРСТВО ЩО НІКОЛИ НЕ РОЗЧАРОВУЄ

"Нові і Уліпшені Gold Medal Haarlem Oil Капсульки," славний лік на недомагання нирок, печінки, міхуря і кишок. Легке і приємне. В них є цілющі прикмети, що стали популярними ще з року 1696. Вам треба звільнити своє тіло з отруй. Треба скріпити організм і зділати його здатним. В кожній аптиці; в 3 величинах. Дивіться за назвою "Gold Medal" на кожнім пуделку.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під число
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072.

DR. ZINS
(СПЕЦІЯЛІСТ, ВІД 28 ЛІТ)
КРОВНІ, ШКІРНІ І НЕРВОВІ ХОРОБИ.
ЖОЛУДОК, КИШКИ, СЦІЯТИКА ЛЕГЕНІ, БРОНКІТІС, ШКІРНІ ВИКИДИ.
ЗАГАЛЬНЕ ОСЛАБЛЕННЄ ТА ДРУГІ ХОРОБИ УСПІШНО ЛІЧЕНІ.
МОЇ ОПЛАТИ УМІРКОВАНІ.
ПОРАДА ДАРОМ ДОВІРОЧНА.
ЕҐЗАМІНАЦІЯ КРОВИ І X-RAYS.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи Irvington Pl. і Union Square
Денно 9—8 P. M. Неділі 9—4 P. M.

Zonite
For pyorrhea

For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

PAIN-EXPELLER

—Вживаний зверха на
Болючі Мускули
Вчасні Переходлоджения
Біль Грудий
Штивний Карк
Біль Хребта
Звихнення і Знесилення
Невральгія

Дістаньте правдивий. Котвиця торговельний знак на пачці дає вам запоруку.

Памфлет, подаючий повну директиву і описуючий ріжні вживання Пейн-Експелеру, знаходиться в кождій пачці.

У всіх аптеках 35 цнт. і 70 цнт.
Або пишіть впрост до:

The Laboratories of
F. Ad. RICHTER & CO.
BERRY AND SOUTH FIFTH STS.
BROOKLYN, N.Y.

KILLS PAIN

